

**NOMINA TAL-PROF. LINO BIANCO GHALL-HATRA
TA' AMBAXXATUR MHUX RESIDENTI GHALL-BOSNJA-HERZEGOVINA**

Mistoqsijiet sottomessi mill-Membri tal-Gvern

	Mistoqsijiet	Twegibiet
1.	X'taħseb li huma l-isfidi li għandhom il-Bosnja-Herzegovina? U kif qiegħed tara dawn l-isfidi jiġu indirizzati f'dan il-pajjiż? X'inhuma l-binarji, b'mod ġenerali, li beħsiebek taħdem fuqhom f'każ li tinħatar ambaxxatur?	Il-Bosnja-Herzegovina huwa stat interessat li jsir membru tal-Unjoni Ewropeja. Oqsma ta` sfida huma is-settur tal-enerġija rinnovabbli, l-informatika u t-turiżmu. L-Unjoni Ewropeja qiegħda tgħin b'għajjnuna finanzjarja u b'investimenti fl-oqsma tal-infrastruttura u l-enerġija. Il-binarji li bi ħsiebni naħdem fuqhom, u f'din l-ordni, huma (i) l-edukazzjoni, (ii) il-kultura, (iii) il-kummerç, u (iv) t-turiżmu.
2.	Bhala ambaxxatur mhux residenti, kif tara li x-xogħol tiegħek jista' jwassal sabiex jiżdiedu u jitjiebu r-rabtiet bejn il-Bosnja-Herzegovina u Malta rispettivament? Liema taħseb li huma l-isfidi prinċipali li għandna negħlbu sabiex insaħħu r-relazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi?	Ir-rabtiet politiċi u soċjali huma tajba imma hemm ħafna fejn wieħed jista' jiżviluppa. Mill-għaxar 'agreements' li għadhom effettivi bejn Malta u l-Bosnja-Herzegovina, nofshom imorru lura għal meta kienet tiffirma parti mir-Repubblika Soċjalista Federali tal-Jugoslavja: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Ftehim dwar l-Abolizzjoni tal-Viża</i>, 10 ta' Jannar 1974; 2. <i>Ftehim dwar is-Servizzi tal-Ajru</i>, 5 ta' Frar 1975; 3. <i>Ftehim ta' Kooperazzjoni fl-Oqsma tas-Saħħa, ix-Xjenza Medika u l-Ispiżerija</i>, 28 ta' Ġunju 1979; 4. <i>Ftehim ta' Kooperazzjoni fil-Qasam tat-Turiżmu</i>, 2 ta' Lulju 1979; u 5. <i>Ftehim ta' Kooperazzjoni Kulturali u Edukattiva</i>, 16 ta' Ottubru 1980. L-oħrajn huma essenzjalment protokolli, l-aktar tnejn riċenti iġibu d-data ta' Ġunju 2010: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Protokoll dwar l-istabbiliment ta' Relazzjonijiet Diplomatici</i>, 14 ta' Ottubru 1995; 2. <i>Protokoll dwar il-Kooperazzjoni bejn l-MFA ta' Malta u l-MFA tal-Bosnja-Herzegovina</i>, 30 ta' Ġunju 2004; 3. <i>Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom minn naħa u l-Boznja-Herzegovina min-naħa l-oħra</i>, 16 ta' Ġunju 2008;

	<p>4. <i>Protokoll bejn Malta u l-Bosnja-Herzegovina li jimplimenta l-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Bosnja u Herzegovina dwar ir-Riammissjoni ta' Persuni li joqgħodu mingħajr Awtorizzazzjoni</i>, 11 ta' Ġunju 2010; u</p> <p>5. <i>Protokoll bejn il-gvern ta' Malta u l-Kunsill tal-Ministri tal-Bosnja-Herzegovina</i>, 11 ta' Ġunju 2010.</p> <p>Bħal kull relazzjoni umana, il-pedament għal rabtiet b'saħħithom huwa l-fiduċja. L-għan aħħari tiegħi hu li wiehed iħaddem, jekk ikun hemm bżonn iġedded, il-qafas bilaterali li hemm. B'dan il-mod wiehed jista' jwassal sabiex jiżdedu u jitjiebu r-rabtiet bejn Malta u l-Bosnja-Herzegovina rispettivament. Inizjattivi konkreti li bi hsiebni niehu jinkludu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukazzjoni: Ftehim ma' istituzzjonijiet ta' edukazzjoni terzjarja (Universita' ta' Malta, MCAST, ITS, etc) ma' istituzzjonijiet rispettivi ġewwa l-Bosnja-Herzegovina; u • Kummerċ: Nistabilixxi kuntatt dirett u nhegġeg delegazzjonijiet ta' natura kummerċjali biex iżżur pajjiżna. <p>Sfidi prinċipali li għandna negħlbu sabiex insaħħu r-relazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi huma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Li Malta jkollha konslu onorarju għall-Bosnja-Herzegovina biex wiehed jiffacilita komunikazzjoni effettiva, il-gebla tax-xewka għal żvilupp kummerċjali, turistiku, etc; 2. Titjiriet diretti bejn iż-żewġ pajjiżi, mod effettiv biex tiffacilita u ssostni kummerċ, turizmu, etc.; 3. L-ambaxxatur mhux residenti jzur il-pajjiż għall-inqas għal-gimgha, darba kull tliet xhur fis-sena. Ma tistax taħdem mingħajr għodda u żmien. L-aħħar ambaxxatur mhux residenti għall-Bosnja-Herzegovina kien fl-2021.
<p>3. X'taħseb li huma n-nieċ ekonomiċi u kummerċjali li nistgħu nsibu sinerġiji fuqhom bejn Malta u l-Bosnja-Herzegovina? Kif tara li għandna nsahħu r-relazzjonijiet kummerċjali bejn iż-żewġ pajjiżi rispettivi?</p>	<p>In-nieċ ekonomiċi u kummerċjali li nistgħu nsibu sinerġiji fuqhom bejn Malta u l-Bosnja-Herzegovina huma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prodotti farmaċewtiċi 2. oġġetti tal-ħadid jew tal-azzar, u 3. apparati relatati ma' inġinerija mekkanika. <p>Wiehed jista' jsaħħah r-relazzjonijiet kummerċjali bejn iż-żewġ pajjiżi billi jkun hemm komunikazzjoni fil-livell kummerċjali. Importanti li Malta tkun esposta</p>

		<p>fis-suq tal-Bosnja-Ħerzegovina. Fi żmien kien hemm ftehim ta' kummerċ bejn Malta u r-Repubblika Federali tal-Jugoslavja, datat 15 ta' Lulju 1965, imma dan m'għadux effettiv.</p>
4.	<p>Tara li hemm trattati li jistgħu jithaddmu aħjar bejn iż-żewġ pajjiżi? Jew trattati oħra li għandhom jiġu esplorati għaż-żmien li ġej?</p>	<p>Ċertament it-trattati li hemm, l-aktar dawk li jmorru lura għal meta l-Bosnja-Ħerzegovina kienet tiffirma parti mir-Repubblika Federali tal-Jugoslavja, jistgħu jithaddmu aktar bejn iż-żewġ pajjiżi. Fl-istess qasaf (ezempju, l-Ftehim ta' Kooperazzjoni Kulturali u Edukattiva, 16 ta' Ottubru 1980), jekk jippermetti, wiehed jista jimrah biex ikun hemm akar inizjattivi konkreti, per eżempju, 'Memorandum of Undersatnding' bejn l-Akkademja tal-Mediterran għall-Istudji Diplomatici f' Malta (MEDAC) u l-istituzzjoni rispettiva gewwa l-Bosnja-Ħerzegovina.</p>
5.	<p>Kif tara li Malta u l-Bosnja-Ħerzegovina jistgħu jikkollaboraw? Jekk iva, hemm xi aspetti partikolari fejn tara dan il-potenzjal? Tara li hemm lok fejn b'xogħlok bħala ambaxxatur tkun tista' tneġġeg kollaborazzjoni f'dan is-settur?</p>	<p>Malta u l-Bosnja-Ħerzegovina jistgħu jikkollaboraw f'diversi oqsma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turiżmu: iż-żewġ pajjiżi għandhom legati naturali u kulturali diversi; 2. Kummerċ: jekk wiehed jara l-istatistika ta' l-aħħar snin jinnota li l-ammonti ta' importazzjoni u esportazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi huma negliġibbli; 3. Edukazzjoni: ir-rabtiet huma kważi ineżistenti. <p>Ċertament hemm lok li bħala ambaxxatur inhegġeg kollaborazzjoni f'dan is-setturi kif għamilt f-pajjiżi oħra fejn kont/qiegħed ambaxxatur mhux-residenti.</p>
6.	<p>Tista' telabora ftit iżjed fuq il-karriera tiegħek?</p>	<p>Wara snin fil-professjoni ta' perit, jien dħalt fil-qasam akkademiku biex nagħti kontribut fil-formazzjoni edukattiva ta' studenti kemm f' Malta u kif ukoll barra min xtutna li qiegħdin ihejju biex jiggraddwaw bħala arkitetti/inginiera. Fl-istess waqt, mill 2014 sa llum, jien ambaxxatur mhux residenti ta' Malta.</p>

Mistoqsijiet sottomessi mill-Membri tal-Oppożizzjoni

	Mistoqsijiet	Twegibiet
1.	<p>Tista' tispijega x'passi taħseb li għandhom jittiehdu sabiex jissodaw iktar ir-relazzjonijiet ta' pajjiżna mal-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bħala ambaxxatur ta' pajjiżna?</p>	<p>Ċertament it-trattati li hemm, l-aktar dawk li jmorru lura għal meta l-Bosnja-Ħerzegovina kienet tiffirma parti mir-Repubblika Federali tal-Jugoslavja, jithaddmu aktar għal benefiċċju taż-żewġ pajjiżi. Fl-istess qasaf (ezempju, l-Ftehim ta' Kooperazzjoni Kulturali u Edukattiva, 16 ta' Ottubru 1980), jekk jippermetti, wiehed jista jimrah biex ikun hemm akar inizjattivi konkreti, per</p>

		<p>eżempju, li jkun hemm ‘Memorandum of Understanding’ bejn l-Akkademja tal-Mediterran għall-Istudji Diplomatici f’Malta (MEDAC) u l-istituzzjoni rispettiva gewwa l-Bosnja-Herzegovina.</p> <p>Imma pass ewlieni, u li wiehed irid jaħdem fuqu huwa li Malta jkollha konslu onorarju għall-Bosnja-Herzegovina biex wiehed jiffacilita komunikazzjoni effettiva ‘on the ground’.</p>
2.	<p>Tista’ tindika, fl-opinjoni tiegħek, liema huma l-isfidi prinċipali fir-relazzjonijiet bejn Malta u l-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bhala ambaxxatur ta’ pajjiżna?</p>	<p>Sfidi prinċipali li għandna negħlbu sabiex insaħħu r-relazzjoni bejn iż-żewġ pajjiżi huma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Li Malta jkollha konslu onorarju għall-Bosnja-Herzegovina biex wiehed jiffacilita komunikazzjoni effettiva, il-gebla tax-xewka għal żvilupp kummerċjali, turistiku, etc; 2. Titjiriet diretti bejn iż-żewġ pajjiżi, mod effettiv biex tiffacilita u ssostni kummerċ, turizmu, etc.; 3. L-ambaxxatur mhux residenti iżur il-pajjiż għall-inqas għal-gimgha, darba kull tliet xhur fis-sena. Ma tistax taħdem mingħajr għodda u żmien. L-aħħar ambaxxatur mhux residenti għall-Bosnja-Herzegovina kien fl-2021.
3.	<p>Tista’ tispjega x’inhuma l-pożizzjonijiet u interessi komuni li aħna nħaddnu mal-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bhala ambaxxatur ta’ pajjiżna?</p>	<p>Interessi komuni huma l-kummerċ u t-turizmu, oqsma li ż-żewġ naħat jgħożžu. Dawn l-oqsma jistgħu jkunu forċina biex ir-relazzjonijiet bejn Malta u l-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex inservi bhala ambaxxatur ta’ pajjiżna jittjiebu.</p>
4.	<p>Tista’ tinforma lill-kumitat jekk diġà kellekx żjarat fil-pajjiż li tiegħu ġejt nominat biex isservi bhala ambaxxatur ta’ pajjiżna u jekk għandek xi rabtiet jew investimenti kummerċjali f’dak il-pajjiż?</p>	<p>Qatt ma żort il-pajjiż li tiegħu ġejt innominat. Jien ma għandi l-ebda rabtiet jew investimenti kummerċjali f’dan il-pajjiż.</p>
5.	<p>Tista’ tindika jekk kontx impjegat mal-Istat Malti u, jekk iva, f’liema dipartiment/awtorità/entità?</p>	<p>Iva: Korporazzjoni Maltija għall-Iżvilupp (1987-1996), Kunsill għall-Ippjanar (1996-1998), Bord ta’ l-Appelli (1998-2001), L-Universita` ta` Malta (2001-sal-lum), l-Awtorita` ta` Djar (2013-2015), WasteServ (2014-2015), General Services Board (2014-sal-lum). Ministeru għall-Affarijiet Barranin (2014-sal-lum).</p>
6.	<p>Tista’ tindika jekk qatt kontx parti minn Segretarjat ta’ Ministru jew Segretarju</p>	<p>Qatt ma kont parti jew hdimt fill-qrib ma’ Segretarjat ta` Ministru jew Segretarju Parlamentari f’dawn l-aħħar snin.</p>

	Parlamentari jew jekk ħdimtx fil-qrib tagħhom f' dawn l-aħħar snin?	
7.	Tista' tindika jekk kontx involut f' xi ħidma diplomatika preċedenti fi ħdan il-Ministeru tal-Affarijiet Barranin?	Iva; fil-kariga ta` ambaxxatur mhux residenti (Repubblika tal-Bulgaria: 2014-2019; Rumanija: 2014-sal-lum; Repubblika tal-Moldova: 2018-sal-lum).
8.	Tista' tiddikjara jekk għandek xi kunflitt ta' interess f' din il-ħatra tiegħek?	Jien ma għandi l-ebda kunflitt ta` interess f' din il-ħatra.
9.	Tista' tiddikjara jekk għandek passaport ta' pajjiż ieħor?	Niddikjara li jien m'għandix passaport ta' pajjiż ieħor.